

Adviesraad Sociaal Domein Tubbergen
t.a.v. mevrouw S. Wermelink
info@adviesraadsociaaldomeintubbergen.nl

Inlichtingen bij
Sociaal Domein
M. Vastert

Uw kenmerk
Advies verordeningen, beleidsregels
en nadere regels Wmo 2015 en
Jeugd

Zaaknummer
27663

Bijlagen: 1

Onderwerp
reactienota verordeningen, nadere regels en beleidsregels Wmo en Jeugd Adviesraad
Sociaal Domein

Verzenddatum
19 december 2018

Geachte mevrouw Wermelink,

In onze collegevergadering van 13 november 2018 hebben wij uw advies over de Verordening maatschappelijke ondersteuning, de Verordening Jeugdhulp gemeente Tubbergen 2019, de Nadere regels maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Tubbergen 2019, de Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Tubbergen 2019 en de Beleidsregels jeugdhulp gemeente Tubbergen 2019 aan de orde gesteld. Wij willen u graag hartelijk danken voor het uitgebrachte advies.

Onze reactie op uw advies treft u als bijlage aan. U kunt de regelingen vanaf de inwerkingtreding op 1 januari 2019 vinden op www.overheid.nl.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

drs. ing. G.B.J. Mensink

drs. ing. W.A.M. Haverkamp-Wenker

Bijlage: Reactienota verordeningen, nadere regels en beleidsregels Wmo en Jeugd Adviesraad Sociaal Domein

Vraag:

In algemene zin vraagt de Adviesraad zich af in hoeverre de 'toegang' voldoende bekendheid heeft bij de burgers van onze gemeente. Wij vragen het college hiervoor blijvend aandacht te hebben en in de communicatie hieraan aandacht te schenken. Wij willen ook nogmaals benadrukken dat wij het belangrijk vinden dat het onderzoek plaatsvindt door middel van een persoonlijk gesprek en niet telefonisch.

Antwoord:

Het college vindt het net als u erg belangrijk dat het onderzoek plaatsvindt door middel van een persoonlijk gesprek. We hebben hier dan ook blijvend aandacht voor.

Vraag:

Verder vindt de Adviesraad het belangrijk om maatwerk te blijven leveren. We begrijpen dat het nodig is om kaders te stellen en uitgangspunten te benoemen, maar vragen het college ook om blijvend aandacht en zorg te hebben voor die mensen die niet binnen deze regels passen omdat hun problematiek te complex is. Ook deze mensen moeten de hulp krijgen die nodig is.

Antwoord:

Wij hebben aandacht en zorg voor alle inwoners. Het uitgangspunt maatwerk dient te zijn. De maatwerkvoorziening is aanvullend op wat iemand zelf kan bijdragen en vormt samen met de inzet van eigen kracht of, indien van toepassing, gebruikelijke hulp of mantelzorg een samenhangend ondersteuningsaanbod, ofwel maatwerk.

Vraag:

In de beleidsregel Wmo wordt gesproken over de 'onderzoek verplichting spoedeisend geval'. Wij vragen het college wat hieronder wordt verstaan en wie beoordeelt of iets spoedeisend is? Welke criteria worden gesteld aan een spoedeisend geval?

Antwoord:

Het onderzoek kan zes weken in beslag kan nemen, daarom moet het college tijdens het onderzoek na een melding in spoedeisende gevallen onverwijld een passende tijdelijke maatregel nemen in afwachting van de uitkomst van het onderzoek en de aanvraag van betrokkene. De noodzaak om een tijdelijke maatwerkvoorziening te verstrekken, zal slechts in bijzondere gevallen aanwezig zijn. Onder een spoedeisende situatie kan ook een tijdelijke indicatie vallen gedurende de periode van de beslissing. Of er sprake is van een spoedeisend belang hangt af van de omstandigheden van de individuele cliënt.

Vraag:

Er wordt aangegeven dat er met de zelfredzaamheidsmatrix wordt gewerkt. Wij onderschrijven het feit dat de consulent inzicht moet krijgen in de situatie van een cliënt om op een objectieve wijze tot een beoordeling te komen. Anderzijds kan er ontzettend veel informatie uitgevraagd worden middels die zelfredzaamheidsmatrix. Wij vragen ons af of dit niet drempelverhogend werkt voor burgers. Wij vragen het college wanneer deze zelfredzaamheidsmatrix wordt gebruikt en wat er gebeurt met de informatie die dit oplevert?

Antwoord:

De zelfredzaamheidsmatrix wordt gebruikt om de gestelde hulpvraag op verschillende levensgebieden in kaart te brengen tijdens het gesprek. Ook nu al wordt de hulpvraag op verschillende levensgebieden in kaart gebracht, alleen niet met behulp van een gestandaardiseerde methode. Deze methode helpt de consulent en inwoner om duidelijke resultaten te formuleren waar een aanbieder en inwoner mee aan de slag kunnen. De voortgang van de ondersteuning kan hiermee in kaart worden gebracht.

Wij erkennen het belang van doelmatige informatie registratie om de privacy van inwoners te borgen en handelen dan ook binnen de wettelijke privacy richtlijnen. Alleen de informatie die relevant is voor de hulpvraag wordt vastgelegd. Deze informatie gebruiken wij in het ondersteuningsadvies en ter onderbouwing van het besluit.

Vraag:

Dan willen we aandacht vragen voor de mantelzorgers. Binnen de wetgeving en het gemeentelijk beleid staat de 'eigen kracht' en het 'sociaal netwerk' van de hulpvrager centraal. Met dien verstande dat van de naasten van hulpvragers wordt verwacht dat ze gebruikelijke hulp en ondersteuning bieden. Dit leidt nogal eens tot overbelaste mantelzorgers. Wij vragen het college hiervoor blijvend aandacht te hebben en preventief inzet op te plegen. In de praktijk zien we vaak dat wanneer een ouder uitvalt de partner en de zorg voor de kinderen en de zieke voor de kiezen krijgt.

Wat is de ondersteuning voor partner en kinderen op het moment dat deze uit balans raakt? Wij adviseren het college om juist in deze situaties ondersteuning in te zetten om te voorkomen dat de andere ouder ook uitvalt.

Antwoord:

Aandacht voor mantelzorg is voor het college een belangrijk thema. Het college erkent het risico dat draagkracht-draaglast binnen een gezin uit balans kan raken als gevolg van bijvoorbeeld ziekte. Met als risico dat er een te grote druk op mantelzorgers ontstaat. In deze situatie kijkt een consulent samen met het gezin welke vorm van ondersteuning het best passend is om een mantelzorger te ontlasten. Dit kan ondersteuning zijn uit het netwerk maar evengoed ondersteuning door een algemene voorziening of de inzet van een maatwerkvoorziening.

Vraag:

De Adviesraad heeft in eerdere adviezen reeds aandacht gevraagd voor onafhankelijke cliëntondersteuning. Binnen onze gemeente zien we dat op vele manieren ondersteuning wordt geboden, maar of deze altijd onafhankelijk is wordt zeer betwijfeld. In de praktijk zien we dat zorgaanbieders, voorliggende voorzieningen en andere aan de gemeente gelieerde partijen deze rol vervullen. Wij roepen het college op om de onafhankelijke cliëntondersteuning voor de burgers van de gemeente Tubbergen te organiseren.

Antwoord:

Momenteel is de onafhankelijk cliëntondersteuner ondergebracht bij Wij in de Buurt. Het college blijft aandacht houden voor een continue verbetering van cliëntondersteuning.

Vraag:

De verordeningen, beleids- en nadere regels zijn mede gewijzigd vanwege de inkoop Jeugdhulp en Maatschappelijke ondersteuning 2019-Twents Model. Het uitgangspunt van de inkoop voor Jeugdhulp is maatwerk. Echter wordt het plan, waarin de te bereiken resultaten worden omschreven, opgesteld door de aanbieder. Het college beoordeelt periodiek of de resultaten zijn bereikt. Binnen de Jeugdhulp zien we dat de problemen van met name de kwetsbare jongeren zich bevinden op meerdere leefgebieden, terwijl aanbieders vaak fragmentarisch ondersteunen.

- Welke instrumenten heeft het college om te beoordelen of het gestelde resultaat is bereikt?
- Wat gebeurt er als daarover een meningsverschil ontstaat tussen de aanbieder en het college?
- Is het niet belangrijk om een onafhankelijke derde te betrekken bij die beoordeling?
- Wat wordt precies verstaan met resultaatgerichte inkoop? Betekent dat no cure no pay?

Antwoord:

Het college beoogt met deze inkoop zichzelf sterker in de regio te zetten. Tegelijkertijd erkent het college dat een aanbieder expert is op zijn/haar vakgebied. Door de aanbieder de ruimte te geven om binnen de door het college gestelde kaders en resultaten aan de slag te gaan met de hulpvraag van een cliënt creëert het college daadwerkelijk de mogelijkheid om maatwerk te bieden. Buiten de afbakening van vooraf ingekochte en afgebakende productcodes, maar met duidelijke sturingsafspraken. Een aanbieder biedt voor aanvang van de ondersteuning of zorg, zijn plan in op basis van de door een consulent gestelde kaders. Deze kaders komen voort uit het (keukentafel)gesprek.

Het college gebruikt de zelfredzaamheidsmatrix als hulpmiddel in het driegesprek tussen aanbieder, cliënt en consulent om een inschatting te maken over de voortgang van de ingezette ondersteuning of hulp en de mate waarin het resultaat gehaald lijkt te worden. Periodieke voortgang en evaluatie gesprekken zijn hiervoor van essentieel belang.

De resultaatsturing die wij toepassen onderscheid zich van het principe resultaatgericht afrekenen. Het is dus niet zo dat we afrekenen op basis van behaalde resultaten. We rekenen af op basis van daadwerkelijk geleverde inzet.

De aanbieder krijgt pas een zorgtoewijzing als de gemeente het plan van de aanbieder heeft gezien en geaccordeerd. De gemeente heeft het recht om het plan van een aanbieder te accepteren dan wel af te wijzen als ze geen vertrouwen hebben dat het daadwerkelijk bijdraagt aan de gestelde resultaten. Indien meerdere aanbieders betrokken zijn vanwege een gedifferentieerde hulpvraag dan bewaakt de consulent de samenhang tussen de ingezette zorg.

Vraag:

Een belangrijk knelpunt binnen de Jeugdzorg is de grens van 18-/ 18+. Op het moment dat de jeugdige 18 jaar wordt stopt de ondersteuning vanuit de Jeugdwet. Indien er dan nog ondersteuning nodig is vindt overdracht naar de Wmo plaats. De Adviesraad is van mening dat er in de verordeningen beleids- en nadere regels onvoldoende aandacht is voor de samenhang tussen deze beleidsdomeinen. Vanaf 18 jaar is ook de Participatiewet een belangrijk beleidsdomein. Ook hieraan is geen aandacht geschonken en dat vinden wij een gemiste kans.

- Wij vragen het college hoe aan deze samenhang uitvoering wordt gegeven?
- Tevens willen wij graag weten hoe de overgang van 18- naar 18+ is geborgd?
- Hoeveel jeugdigen maken gebruik van de verlengde jeugdhulp?

Antwoord:

De focus van de uitvoering van het beleid de komende periode heeft ook betrekking op de overgang van 18- naar 18+. Een verbeterde samenhang tussen de uitvoering van Participatiewet maar ook de wet passend onderwijs, de Wmo en Jeugdwet is één van de door het college vastgestelde ambities, die niet in de voorgelegde regelingen staan vermeld.

Het college stelt voor dat de betrokken ambtenaren u bijpraten tijdens één van de adviesraadvergaderingen, op deze en overige ontwikkelingen voor de komende bestuursperiode, waarbij de betrokken ambtenaren een inhoudelijke toelichting kunnen geven op de omvang van de populatie en de inspanningen die we leveren.

Vraag:

Verder spreken wij als Adviesraad onze zorg uit over het feit dat voor een aantal burgers de zorg continuïteit niet geborgd is omdat de huidige aanbieder niet heeft ingeschreven of niet gegund heeft gekregen. We horen graag van het college om hoeveel burgers dit gaat?

Verder roepen we het college op om uiterste zorgvuldigheid te betrachten wanneer de verplichte overstap naar een andere aanbieder moet worden gemaakt. Daarbij vinden wij het van essentieel belang dat communicatie hierover plaatsvindt door middel van een persoonlijk gesprek in plaats van telefonisch contact.

Antwoord:

Het betreft voor nu een kleine groep cliënten. De cliënten die dit mogelijk betreft zijn geïnformeerd. Over de definitieve aantallen kan het college nog niets zeggen, aangezien per 1 december de inschrijving opnieuw opent. Aanbieders die (om technische redenen) niet gegund zijn vanwege onjuiste inschrijving kunnen zich dan alsnog inschrijven en gegund worden voor 1 januari 2019 waarmee de zorgcontinuïteit gewaarborgd wordt.

Indien een cliënt de overstap daadwerkelijk moet maken, gaat de consulent in een persoonlijk gesprek (waar mogelijk) met de cliënt op zoek naar een andere aanbieder.

De raadsbrief die op 22 oktober 2018 ter kennisname aan u is toegestuurd bevat meer informatie hierover.

Vraag:

In de stukken die ter besluitvorming voorliggen wordt ook uitgebreid aandacht besteed aan het pgb.

- In hoeverre is er controle en indien nodig handhaving op verstrekte pgb's?
- Wordt er een pgb verstrekt aan mensen die schulden hebben of gebruik maken van OZL of onder bewind voering staan?

Antwoord:

Om voor een pgb in aanmerking te komen, moet de cliënt er in een budgetplan blijk van geven dat hij zelf, of met hulp van zijn netwerk, in staat is een pgb te beheren. Bij de beheer-taken gaat het o.a. om het afsluiten van de zorgovereenkomst(en) en het afleggen van verantwoording over de besteding van het pgb. Ook de vertegenwoordiger van de cliënt (curator, bewindvoerder, mentor, gemachtigde) die wellicht niet tot het sociale netwerk van de cliënt behoort, kan de cliënt ondersteunen bij het verantwoordelijk inkopen van de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen. De cliënt hoeft hier dus niet alleen toe in staat te zijn.

Een indicator als schulden kan voor het in aanmerking komen van een pgb onmogelijk maken. Er is geen specifieke samenhang tussen OZL en het al dan niet toekennen van een pgb. De consulent maakt de definitieve inschatting en motiveert zijn/haar besluit. De voorwaarden staan in de verordening en beleidsregels specifiek verwoord. Pgb controle wordt al dan niet steekproefsgewijs door het college uitgevoerd.